

Cronologia procesului de reglementare a conflictului transnistrean

August 2020

Sub aspectul procesului de reglementare a conflictului transnistrean, luna august 2020 poate fi caracterizată prin menținerea contactului părților cu partenerii internaționali și continuarea dialogului între părți în cadrul grupurilor de lucru (experți). Luna august a debutat cu aprobarea de către Guvernul Republicii Moldova a Hotărârii ce extinde cu șase luni termenul în care agenților economici din stânga Nistrului li se permite traversarea punctelor de trecere a frontierei de stat Pervomaisk - Cuciurgan, Goianul Nou - Platonovo și Novosavițkoe - Cuciurgan, pentru efectuarea procedurilor de vămuire a mărfurilor. Subiectul principal al lunii august pe agenda procesului de negocieri a fost procesul educațional în instituțiile de învățământ cu predare în limba română din stânga Nistrului în contextul organizării noului an școlar 2020 – 2021. Subiectul a fost discutat în cadrul reuniunii grupului de lucru (experți) pentru educației, cu directorii celor 8 instituții de învățământ cu predare în limba română din stânga Nistrului și cu reprezentanții OSCE. La mijlocul lunii, la București au avut loc consultările politice interministeriale moldo-române. În cadrul reuniunii, un subiect aparte al discuției a fost evoluțiile din procesul de reglementare a conflictului transnistrean. România și-a reafirmat angajamentul în favoarea unei soluții cuprinzătoare, pașnice și durabile a acestui conflict, având la bază respectarea suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova.

Pe parcursul lunii, la Chișinău a avut loc ședința Comisiei Guvernamentale pentru Reintegrarea Țării (CGRT). În cadrul ședinței a fost examinată situația curentă privind soluționarea conflictului transnistrean. Spre sfârșit de lună, președintele Republicii Moldova, Igor Dodon, a prezentat raportul de activitate pe parcursul mandatului prezidențial. În cadrul discursului, șeful statului a menționat și dimensiunea reintegrării țării, afirmând că mizează pe sprijinul partenerilor strategici în soluționarea conflictului transnistrean.

S-au desfășurat ședința grupului de lucru (experți) pentru educație, și reuniunea grupurilor de lucru (experți) pentru acte de stare civilă și documentare a populației. În cadrul CUC, formatul „1+1” și „5+2” nu au avut loc reuniuni.

Cronologic, dinamica procesului de reglementare a conflictului transnistrean pentru perioada lunii august 2020 arată astfel:

01.08.2020 – Guvernul Republicii Moldova a aprobat extinderea cu șase luni a termenului în care agenților economici din stânga Nistrului li se permite traversarea punctului de trecere a frontierei de stat Pervomaisk - Cuciurgan, Goianul Nou - Platonovo și Novosavițkoe - Cuciurgan, pentru efectuarea procedurilor de vămuire a mărfurilor.¹ **(Anexă).**

04.08.2020 – Reprezentanții Biroului politici de reintegrare și ai Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, au avut o ședință de lucru preparatorie cu directorii celor 8 instituții de învățământ cu predare în limba română din regiunea transnistreană. În cadrul ședinței au fost abordate subiecte ce vizează procesul educațional în instituțiile de învățământ menționate în contextul organizării unui nou an școlar 2020 – 2021.²

04.08.2020 – Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, Oleg Țulea a întreprins o vizită de lucru la Kiev, la invitația omologului său ucrainean, Dmytro Kuleba. Un subiect distinct al dialogului celor doi miniștri, a vizat evoluțiile procesului de reglementare transnistreană, fiind reiterat angajamentul de a depune eforturile necesare pentru a se ajunge la o înțelegere durabilă, în cadrul formatului de negocieri „5+2”.^{3,4}

¹ TVR Moldova, *O nouă amânare a controlului comun la frontiera moldo-ucraineană. Opoziția reclamă cedări în fața separatiștilor transnistreni*, 01.08.2020, <http://tvrmdo.md/actualitate/o-noua-amanare-a-controlului-comun-la-frontiera-moldo-ucrainean-a-in-punctul-pervomaisk-cuciurgan-opozitia-reclama-cedari-in-fata-separatistilor-transnistreni/> (29.08.2020)

² Guvernul R. Moldova, *Pregătirile de noul an școlar în condiții de pandemie au fost discutate cu directorii celor 8 instituții de învățământ*, 04.08.2020, <https://gov.md/ro/content/pregatirile-de-noul-scolar-conditii-de-pandemie-au-fost-discutate-cu-directorii-celor-8> (29.08.2020)

³ MAEIE, *Relațiile dintre Republica Moldova și Ucraina, pe agenda vizitei Ministrului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Oleg Țulea, la Kiev*, 04.08.2020, <https://mfa.gov.md/ro/content/relatiile-dintre-republica-moldova-si-ucraina-pe-agenda-vizitei-ministrului-afacerilor> (29.08.2020)

06.08.2020 – A avut loc reuniunea grupului de lucru (experți) sectorial în domeniul educației. Principalul subiect abordat de Chișinău a fost organizarea procesului educațional în școlile cu predare în limba română din regiunea transnistreană în condiții pandemice. Tiraspolul a menționat importanța asigurării securității și sănătății elevilor și a profesorilor care studiază și lucrează în școlile cu predare în limba română și a împărțit viziunea asupra modelului de organizare a procesului educațional la începutul noului an școlar.^{5,6}

06.08.2020 – Viceprim-ministrul pentru Reintegrare, Cristina Lesnic, a efectuat o vizită de lucru în Rezina, unde a discutat cu administrația publică locală despre libera circulație a medicilor, pacienților și elevilor din regiunea transnistreană în instituțiile din Rezina.⁷

10.08.2020 – În regiunea transnistreană a ajuns primul lot de ajutor umanitar al Organizației Mondiale a Sănătății vizat pentru combaterea COVID-19.⁸

10.08.2020 – În regiunea transnistreană a intrat în vigoare modificările la Legea bugetului pentru anul 2020. Din cauza pandemiei COVID-19, cheltuielile neplanificate s-au ridicat la aproximativ 250 de milioane de ruble (15,5 milioane de dolari).^{9,10}

11.08.2020 – Viceprim-ministrul pentru Reintegrare, Cristina Lesnic, a avut o întrevedere cu șeful adjunct al Misiunii OSCE în Republica Moldova, Antti Karttunen. Cristina Lesnic a informat despre eforturile Chișinăului de a asigura libera circulație a elevilor și profesorilor din cele 8 școli cu predare în limba română din regiunea transnistreană, dar și a profesorilor și a elevilor din stânga Nistrului, care își fac studiile în instituțiile de învățământ pe malul drept. Viceprim-ministrul pentru Reintegrare a cerut implicarea OSCE în asigurarea liberei circulații pentru elevi, pedagogi și personalul tehnic al școlilor, precum și pentru părinții și însoțitorii minorilor care circulă peste linia administrativă pentru a frecventa școala.¹¹

17.08.2020 – Adjunctul negociatorului șef al părții transnistrene, Alexandr Stetsyuk, a avut o reuniune în format de video-conferință cu șeful adjunct al Misiunii OSCE în Republica Moldova Antti Karttunen. Între părți a avut loc un schimb de opinii substanțial pe o gamă largă de aspecte de actualitate din agenda procesului de negocieri, inclusiv problema pregătirii organizaționale pentru începutul noului an școlar.¹²

17.08.2020 – La București au avut loc consultările politice interministeriale moldo-române. Părțile au abordat o serie de subiecte de interes comun de pe agenda bilaterală,

---

⁴ REGNUM, *Moldaviya poblagodarila Ukrainu za «ustoychivyye resheniya» po Pridnestrov'yu*, 04.08.2020, <https://regnum.ru/news/polit/3028201.html> (29.08.2020)

⁵ Guvernul R. Moldova, *Organizarea procesului de studii în condiții pandemice a fost subiectul Grupului de lucru sectorial pe problemele educației*, 06.08.2020, <https://gov.md/ro/content/organizarea-procesului-de-studii-conditii-pandemice-fost-subiectul-grupului-de-lucru> (29.08.2020)

⁶ Ministerstvo Inostrannykh del PMR, *O vstreche ekspertov v sfere obrazovaniya*, 06.08.2020, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8097> (29.08.2020)

⁷ Guvernul R. Moldova, *Libera circulație a medicilor, pacienților și elevilor din regiunea transnistreană în instituțiile din Rezina a fost subiectul principal al vizitei vicepremierului Cristina Lesnic în localitate*, 06.08.2020, <https://gov.md/ro/content/libera-circulatie-medicilor-pacientilor-si-elevilor-din-regiunea-transnistreana-instituțiile> (29.08.2020)

⁸ Ministerstvo Inostrannykh del PMR, *V Pridnestrov'ye postupila gumanitarnaya pomoshch' Vsemirnoy organizatsii zdravoookhraneniya*, 10.08.2020, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8099> (29.08.2020)

⁹ Infotag, *ÎN LEGĂTURĂ CU PANDEMIA, ÎN TRANSNISTRIA AU „ECHILIBRAT” BUGETUL*, 11.08.2020, <http://www.infotag.md/rebellion-ro/286576/> (29.08.2020)

¹⁰ Președintele PMR, *Zakon Pridnestrovskoy Moldavskoy Respubliki «O vnesenii izmeneniy i dopolneniy v Zakon Pridnestrovskoy Moldavskoy Respubliki «O respublikanskom byudzhetе na 2020 god»*, 10.08.2020, <http://president.gospmr.org/pravovye-akty/zakoni/zakon-pridnestrovskoy-moldavskoy-respsdfg-o-vnesenii-izmeneniy-i-dopolneniy-v-zakon-pridnestrovskoy-moldavskoy-respubliki-o-respublikanskom-byudzjete-na-2020-god-.html> (29.08.2020)

¹¹ Guvernul R. Moldova, *Viceprim-ministra pentru Reintegrare, Cristina Lesnic a solicitat implicarea OSCE pentru asigurarea circulației elevilor și profesorilor la începutul noului an școlar*, 11.08.2020, <https://gov.md/ro/content/viceprim-ministra-pentru-reintegrare-cristina-lesnic-solicitat-implicarea-osce-pentru> (29.08.2020)

¹² Ministerstvo Inostrannykh del PMR, *O peregovorakh s zamestitelem glavy Missii OBSE*, 17.08.2020, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8103> (29.08.2020)

securitatea regională, evoluțiile în reglementarea conflictului transnistrean, implementarea proiectelor de infrastructură între cele două state și alte teme de actualitate. În contextul problematicii transnistrene, părțile au reafirmat angajamentul în favoarea unei soluții cuprinzătoare, pașnice și durabile a acestui conflict, având la bază respectarea suveranității și integrității teritoriale ale Republicii Moldova în cadrul frontierelor recunoscute la nivel internațional și fără a afecta vectorul pro-european al țării.¹³

19.08.2020 – A avut loc ședința Comisiei Guvernamentale pentru Reintegrarea Țării (CGRT). În cadrul ședinței a fost examinată situația curentă privind soluționarea conflictului transnistrean, situația în Zona de Securitate, subiectul telecomunicațiilor, precum și alte subiecte de interes.¹⁴

21.08.2020 – La Chișinău a avut loc ședința comună a reprezentanților Biroului Politici de Reintegrare, Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, administrației instituțiilor de învățământ și a Misiunii OSCE în Republica Moldova. Reprezentanții la reuniune au discutat subiectul pregătirii de noul an de învățământ în contextul pandemiei de COVID-19 în școlile cu predarea în limba română din stânga Nistrului, dar și în cele din partea dreaptă unde învață elevi din regiunea transnistreană.¹⁵

24.08.2020 – A avut loc reuniunea grupurilor de lucru (experți) pentru acte de stare civilă și documentare a populației. Au fost discutate problemele ce vizează prestarea serviciilor de stare civilă pentru locuitorii din stânga Nistrului și municipiul Bender.^{16,17}

26.08.2020 – Președintele Republicii Moldova, Igor Dodon, a susținut un briefing în cadrul căruia a prezentat raportul de activitate pe parcursul mandatului prezidențial. În cadrul discursului, șeful statului s-a axat și pe dimensiunea reintegrării țării, afirmând că mizează pe sprijinul partenerilor strategici în soluționarea conflictului transnistrean.¹⁸

31.08.2020 – Partea transnistreană a informat că începând cu 1 septembrie 2020, punctele de înregistrare a vehiculelor din Tiraspol și Rîbnița vor trece temporar la un mod de operare de consultanță.¹⁹

Realizat de Mihai Melintei

¹³ MAEIE, *Consultări politice interministeriale moldo-române*, 17.08.2020, <https://mfa.gov.md/ro/content/-consultari-politice-interministeriale-moldo-romane> (29.08.2020)

¹⁴ Guvernul R. Moldova, *Comisia Guvernamentală pentru Reintegrarea Țării s-a întrunit într-o nouă reuniune*, 19.08.2020, <https://gov.md/ro/content/comisia-guvernamentala-pentru-reintegrarea-tarii-s-intrunit-intr-o-noua-reuniune> (29.08.2020)

¹⁵ Guvernul R. Moldova, *Pregătirea pentru noul an școlar a fost discutată într-o ședință cu participarea școlilor din regiunea transnistreană*, 21.08.2020, <https://gov.md/ro/content/pregatirea-pentru-noul-scolar-fost-discutata-intr-o-sedinta-cu-participarea-scolilor-din> (29.08.2020)

¹⁶ Guvernul R. Moldova, *Grupurile de lucru pentru acte de stare civilă și documentare a populației s-au reunit în regim de videoconferință*, 24.08.2020, <https://gov.md/ro/content/grupurile-de-lucru-pentru-acte-de-stare-civila-si-documentare-populatiei-s-au-reunit-regim> (29.08.2020)

¹⁷ Ministerstvo Inostrannykh del PMR, *O vstreche ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam normativno-pravovogo i dokumentatsionnogo obespecheniya grazhdan*, 24.08.2020, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8105> (29.08.2020)

¹⁸ Președinția R. Moldova, *Igor Dodon a prezentat raportul de activitate în perioada de mandat*, 26.08.2020, <http://www.presedinte.md/rom/comunicate-de-presa/raport-de-activitate-al-presedintelui-republicii-moldova> (29.08.2020)

¹⁹ Ministerstvo Inostrannykh del PMR, *Soobshcheniye MID PMR o priostanovlenii deyatel'nosti PRTS*, 31.08.2020, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8111> (31.08.2020)

Anexă²⁰

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE

Cu privire la modificarea punctului 2¹ din Hotărârea Guvernului nr. 960/2017 pentru punerea în aplicare a Legii nr.109/2017 privind unele măsuri de control la trecerea frontierei, de control vamal și privind asigurarea regimului fiscal în cadrul controlului comun la unele puncte de trecere a frontierei de stat moldo-ucrainene

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. La punctul 2¹ din Hotărârea Guvernului nr.960/2017 pentru punerea în aplicare a Legii nr.109/2017 privind unele măsuri de control la trecerea frontierei, de control vamal și privind asigurarea regimului fiscal în cadrul controlului comun la unele puncte de trecere a frontierei de stat moldo-ucrainene (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 390-395, art. 1068), cu modificările ulterioare, textul „1 februarie 2020” se substituie cu textul „31 ianuarie 2021 inclusiv”.

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării.

Prim-ministru

ION CHICU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru, ministrul finanțelor

Serghei PUȘCUȚA

Notă informativă

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea punctului 2¹ din Hotărârea Guvernului nr. 960/2017 pentru punerea în aplicare a Legii nr.109/2017 privind unele măsuri de control la trecerea frontierei, de control vamal și privind asigurarea regimului fiscal în cadrul controlului comun la unele puncte de trecere a frontierei de stat moldo-ucrainene

1. Denumirea autorului, și după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Prezentul proiect de hotărâre este elaborat de către Ministerul Finanțelor.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
Prezentul proiect de hotărâre este elaborat în vederea ajustării termenului limită prevăzut la punctul 2 ¹ din Hotărârea Guvernului nr. 960/2017, în vederea extinderii perioadei în care agenților economici înregistrați/neînregistrați la Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și instituțiilor publice din raioanele de est ale Republicii Moldova, li se va permite traversarea punctelor de trecere a frontierei de stat „Pervomaisk – Cuciurgan”, „Goianul Nou – Platonovo” și „Novosavițkoe – Cuciurgan” pentru efectuarea procedurilor de vămuire a mărfurilor, fără perceperea drepturilor de import sau export, fără aplicarea măsurilor de politică economică, prohibițiilor, cu condiția rămînerii mărfurilor pe teritoriul necontrolat de către organele constituționale.
Extinderea termenului stabilit actualmente în Hotărârea Guvernului nr. 960/2017 se justifică prin necesitatea identificării unor soluții viabile de înregistrare a instituțiilor publice din raioanele de est ale Republicii Moldova la Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” precum și în vederea notificării suplimentare a agenților economici din stânga Nistrului neînregistrați la „Agenția

²⁰Guvernul Republicii Moldova, *Modificarea la hotărârea Guvernului Republicii Moldova Nr. 960/2017*, https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/subiect08_17.pdf (29.08.2020)

Servicii Publice” despre obligativitatea înregistrării.
3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Prin prezentul proiect se propune modificarea punctului 2 ¹ , prin prelungirea termenului de aplicare a prezentei hotărâri asupra agenților economici și instituțiilor publice din raioanele de est ale Republicii Moldova neînregistrați la Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” până la 31 ianuarie 2021, inclusiv.
4. Fundamentarea economico-financiară
Proiectul nu va necesita cheltuieli financiare și alocarea mijloacelor financiare suplimentare.
5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
Ajustarea prevederilor la Hotărârea Guvernului nr. 960/2017 nu implică modificarea sau abrogarea unor acte normative.
6. Constatările expertizei de compatibilitate
Proiectul nu urmărește asigurarea armonizării legislației naționale la legislația Uniunii Europene.

Viceprim-ministru, ministrul finanțelor

Serghei PUȘCUȚA